

poměr ohledně určitých pozemků zlikvidován tak, že strany pachtovní smlouvu ohledně jich zrušily a za ochotu žalobce ke zrušení zavázala se žalovaná dáti mu jednak odškodné, jednak jako další náhradu ponechat mu jetel ještě v roce 1929. Byly proto touto dohodou přeměněny pochybné nároky stran v nepochybné, strany uzavřely smír po rozumu § 1380 obč. zák. a o nesplnění tohoto smíru, nikoliv o nedodržení pachtovní smlouvy, jež smírem zanikla co do sporných pozemků, opírá žalobce zažalovaný nárok na náhradu škody. Neuplatňuje tedy žalobce žalobou nárok ze smlouvy pachtovní a není proto k jednání a k rozhodování o žalobě věcně příslušným okresní soud podle § 49 čís. 5 j. n., nýbrž soud sborový, na který byla právem žaloba vznesena. Pochybil proto odvolací soud, zrušiv rozsudek první stolice a řízení jemu předcházející pro zmatečnost podle § 477 čís. 3 c. ř. s.

Čís. 11127.

Ani proti usnesení soudu druhé stolice nařizujícímu manželci, by se vrátil do manželského společenství (čl. I. písm. a) vládního nařízení ze dne 27. června 1919, čís. 362 sb. z. a n.), není dovolací rekurs přípustný.

(Rozh. ze dne 31. října 1931, R I 684/31.)

Soud první stolice zamítl návrh manžela na výzvu manželky k návratu do manželského společenství [§ 13 c) rozl. zák.]. Rekursní soud návrhu vyhověl.

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs manželčin.

Důvody:

Podle čl. I písm. a) vládního nařízení ze dne 27. června 1919, čís. 362 sb. z. a n. není stížnosti proti usnesení, jímž k žádosti jednoho manžela druhému manželci bylo uloženo podle § 13 písm. c) rozl. zák. ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., by se do šesti měsíců vrátil do manželského společenství se žádajícím manželem. Nařízení to nerozeznává, zda jde o usnesení první či druhé stolice. Z toho jest zřejmo, že si ani proti usnesení druhé stolice nařizujícímu manželci, by se vrátil do manželského společenství, nelze stěžovati, a byla proto dovolací stížnost odmítnuta jako nepřipustná.

Čís. 11128.

Zájemné popsání vnesených svršků podle § 1101 obč. zák. jest prozatímním opatřením, jež sice není uvedeno v exekučním řádě, o němž však platí co do řízení předpisy §§ 378 až 402 ex. ř. o prozatímních opatřeních, nanejvýš i ustanovení § 394 ex. ř.

Nárok na náhradu škody podle § 394 ex. ř.

Důvod, pro který se ukázalo prozatímní opatření neoprávněným, jest nerozhodný pro odpůrcův nárok na náhradu škody; nárok ten nelze posuzovati podle XXX. hlavy obč. zák.

Uplatňování nároku na náhradu škody podle § 394 ex. ř., i když se děje dodatečně, nemůže se díti žalobou, sporem a rozsudkem, nýbrž jen návrhem, o němž po šetření podle § 55, odstavec druhý a třetí, ex. ř. rozhoduje soud usnesením. Jen, jde-li o prozatímní opatření povolené cizozemským soudem, lze se domáhati náhrady podle § 394 ex. ř. pořadem sporného řízení.

(Rozh. ze dne 31. října 1931, R I 729/31.)

Žalobce domáhal se na žalované firmě náhrady škody, jež mu prý vznikla tím, že na žádost žalované bylo povoleno a provedeno prozatímní opatření zájemným popsáním vnesených svršků žalobcových (§ 1101 obč. zák.). Procesní soud první stolice uznal podle žaloby. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl.

Nejvyšší soud k rekursům obou stran zrušil napadené usnesení i s rozsudkem prvního soudu a s předchozím řízením pro zmatečnost a odmítl žalobu pro nepřipustnost sporného řízení.

D ů v o d y:

Žalobce dovozuje v rekursu, že jeho nárok na náhradu škody proti žalované firmě má oporu v ustanovení § 394 ex. ř., protože vymáhaná škoda vznikla mu tím, že na žádost žalované firmy bylo jí povoleno a provedeno prozatímní opatření zájemným popsáním vnesených svršků podle § 1101 obč. zák., a protože se žádost o prozatímní opatření ukázala neoprávněnou. Tento obsah žalobcova rekursu dává nejvyššímu soudu podnět, by se obíral podle § 240, třetí odstavec, c. ř. s. a § 42 j. n. z úřadu především otázkou přípustnosti právního pořadu, jež nebyla dosud vůbec zkoumána v souzené rozepři. Z procesních spisů, zvláště ze žalobcova přednesu, plyne nepochybně, že se žalobce domáhá na žalované firmě náhrady za majetkovou újmu, jež mu byla způsobena zájemným popsáním vnesených svršků, jež bylo na žádost firmy usnesením okresního soudu ze dne 29. dubna 1929 povoleno a vykonáno, ale bylo pak usnesením krajského soudu jako soudu rekursního ze dne 3. září 1929 potvrzujícím rozhodnutím nejvyššího soudu ze dne 21. listopadu 1929 zrušeno jako neoprávněné. Jest tedy správné tvrzení žalobcova rekursu, že se žalobní nárok opírá o ustanovení § 394 ex. ř., třebaže na ně nebylo žalobcem dříve výslovně poukázáno, neboť zájemní popsání vnesených svršků podle § 1101 obč. zák. jest prozatímním opatřením, jež není sice uvedeno v exekučním řádě, ale o němž platí co do řízení předpisy §§ 378 až 402 ex. ř. o prozatímních opatřeních, tudíž i ustanovení § 394 ex. ř. Že tomu tak, bylo podrobně vyloženo a odůvodněno již v rozhodnutích čís. 5654, 8131 a 8773 sb. n. s. a s tohoto stanoviska vy-

cházel nejvyšší soud i v rozhodnutí ze dne 21. listopadu 1929. Podle § 394 ex. ř. jest ten, na jehož návrh bylo povoleno prozatímní opatření, povinen nahraditi odpůrci majetkové újmy z prozatímního opatření, mimo jiné i tehdy, když se žádost o zatímní opatření »i jinak« ukázala neoprávněnou. Z toho plyne, že důvod, pro který se ukázalo prozatímní opatření neoprávněným, jest nerozhodný pro odpůrcův nárok na náhradu ve smyslu § 394 ex. ř. a že tento nárok nelze posuzovati podle XXX. hlavy obč. zák., nýbrž jen podle zvláštního ustanovení § 394 ex. ř., tvořícího výjimku ze všeobecné zásady § 1295 obč. zák. (Viz rozhodnutí čí. 5193 a 9906 sb. n. s.). Avšak uplatňování nároku na náhradu škody podle § 394 ex. ř., i když se děje dodatečně, nemůže se dít žalobou, sporem a rozsudkem, nýbrž jen způsobem pro tento případ v § 394 ex. ř. zvláště předepsaným, návrhem, o němž po šetření podle § 55 odstavců druhý a třetí ex. ř. rozhoduje soud usnesením. Tento zvláštní předpis sleduje účel, by se nároky odpůrcovy na náhradu majetkové škody vyřídily přímo v exekučním řízení, nikoliv nákladným sporem. (Viz rozhodnutí čí. 2999 a 5763 sb. n. s.) Jen kdyby šlo o prozatímní opatření povolené soudem cizozemským, bylo by lze — jak bylo vyloženo v rozhodnutí čí. 4220 sb. n. s. — domáhati se náhrady podle § 394 ex. ř. pořadem řízení sporného. — Ježto bylo v souzené rozepři jednáno a rozhodováno o nároku, pro jehož uplatňování není pořad práva (pořad sporného řízení) podle zákona přípustný, jde o zmatečnost vytčenou v § 477 čí. 6 c. ř. s., k níž jest přihlížeti z úřadu v každém období řízení, pročez bylo k rekursům obou stran rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 11129.

Nárok z bezdůvodného obohacení směřuje ke vrácení toho, co přešlo bezdůvodně ze jmění zkráceného do jmění obohaceného. Nejde o takový nárok, domáhá-li se zmocnitel na zmocněncově úpadkové podstatě vydání věci, již dal koupiti a zaplatil prostřednictvím zmocněnce, jež však, an zmocněnec upadl mezitím do konkursu, byla prodátelem splněna do úpadkové podstaty.

Zmocňovací smlouva a příkaz nejsou dvojstrannými smlouvami ve smyslu § 21 konk. ř. Splnil-li však zmocnitel úplně smlouvu, může ohlásiti svůj nárok, převedený na peněžní pohledávku, do úpadku zmocněnce jako pohledávku úpadkovou, pokud ovšem by mu nepřislušel nárok na vyloučení podle § 44 konk. ř.

Nároky na vyloučení podle § 44 konk. ř. se mohou zakládati nejen na věcném právu, nýbrž stačí i nároky obligační, jen když majetkový předmět nepatří do majetku úpadcova, ale přes to byl pojat do podstaty. Nároky na vydání věci (z kupní smlouvy) mohou býti předmětem vylučovacího práva. Kdo tvrdí, že mu patří obligační nárok k věci, již na sebe převedla úpadková podstata, musí dokázati, že mu příslušel nárok v době vylučování. Prohlásil-li zmocněnec před úpadkem ku prodávateli, že kupuje (nemovitost) pro zmocnitele, a převedla-li napotom zmocněnecova úpadková podstata tento nárok na sebe, dávši si připsat nemovi-